

De geheimleer van Jezus en de verborgen achtergronden van het Christendom

26 Mei 1957

Goeden morgen, vrienden.

Op gevaar af dat U mij vervelend vindt, zou ik er op willen wijzen, dat de volgende bijeenkomst voor deze groep de laatste wordt van de lopende reeks. Indien het bestuur daartoe de mogelijkheden ziet, kan daarna de groep worden opengesteld. Dit in verband met gebeurtenissen aan onze zijde, waardoor een continueren van deze reeks op dit ogenblik ons niet gewenst lijkt. Het is misschien meteen een mooie gelegenheid voor U om tot verdere besluiten te komen omtrent Uw samenstelling. Dan ons onderwerp van vandaag.

Wanneer wij ons bezighouden met de geheime achtergronden van het Christendom, komen we zonder dit eigenlijk te weten of te willen op een bepaald punt terecht in een geheel

KOSMISCHE FILOSOFIE

Jezus heeft dit geweten; zijn leerlingen echter hebben gemeend, dat dit alleen en uitzonderlijk zijn leer was. Nu is er in het Christendom later veel verwarring geweest omtrent priesterdom, sacramenten en dergelijke. Daarom meen ik, nu onze reeks ten einde loopt, er goed aan te doen ook deze betekenissen volgens Jezus' eigen leerstellingen aan de leerlingen gegeven te belichten.

Priesterschap wil zeggen: offeraar zijn. Maar niemand heeft het recht te offeren, die niet zichzelf offert. Zo is te allen tijde de offeraar het woord priester gebruikt. Jezus niet de mens, die door zijn eigen leven en streven zichzelf offert aan de Vader ten bate van de mensheid en zo wordt tot band tussen de Vader en de mens. Er is geen enkel uiterlijk teken, dat dit priesterschap al dan niet bepaalt. Het is zeer belangrijk, dat wij ons hiermede bezighouden. Ieder kan priester zijn of priesteres. Niemand kan dit alleen aan wijdingen ontleen, noch is er voor het priesterschap kennis noodzakelijk. Om te citeren: "De eenvoudigsten onder de eenvoudigen, die zeggen: 'Vader, neem mij, opdat ik de lasten der mensheid drage, zijn de ware offeraars. Doch wie de wet kent en alle stellingen der wet, wie het geloof kent en alle profeten, wie gewijd is en gezalfd en zich verheft, zeggende: 'Ik ben priester,' is als niets in het oog des Vaders. Want het zijn niet deze dingen, die de waarheid betekenen en de band tussen het Eeuwige en de mens."

Jezus echter ging verder en hij zei dit: "In vele gevallen is de wil en de bereidheid aanwezig doch niet de kracht. Zo gij nu iemand ziet, die niet de kracht heeft, maar wel bereid is, wel de wil kent, zo leg Uwe handen op en geef Uwe kracht in de naam van de Vader, opdat deze kracht met hem zij en hem in staat stelde het priesterschap te verwerven." Hier heb ik "priesterschap" steeds weer gebruikt, waar Jezus synoniemen uit zijn eigen tijd gebruikt. Hiermede wordt tevens aangetoond, dat nooit en te nimmer enig recht op leraarschap en priesterschap ontleend kan worden aan kennis of aan de regelen van een maatschappij. Het is de mens in zich, die bepaalt, hoe hij zal staan tegenover de Vader en de mensheid; en uit deze houding vloeit voort een verbinding met God, die hem gewild of niet, bevestigd door de mensheid of niet maakt tot middelaar tussen eeuwigheid en vergankelijkheid.

Over het algemeen wordt er te vaak gesproken over sacramenten, heilige banden en wat dies meer zij. Jezus heeft deze woorden nooit gebruikt. Hij heeft ook nooit getracht iemand de macht te geven om b.v. te binden of te ontbinden. Foutievelijk heeft men zijn verklaring aan Petrus door deze zelve geïnterpreteerd uitgelegd als: "Zo zeg ik U, wat gij bindt zal gebonden zijn, wat gij ontbindt zal ontbonden zijn in het oog des Vaders." In feite heeft Jezus zelve krachtens zijn leer nooit anders kunnen zeggen dan: "Zo, indien gij bindt in de naam van de Vader, zal U de kracht gegeven worden om Uzelf te binden; zo gij ontbindt in de naam des Vaders, zal U de kracht gegeven zijn Uzelf te ontbinden. Te binden en te ontbinden, maar altijd met het begrip "Uzelve." Dit berust op de leer, die Jezus verschillende malen uitdrukkelijk aan al zijn leerlingen, dus de grote groep der 72 heeft verkondigd. Hij zegt hierin:

"Niemand, engel Gods, mens of verworpene uit het diepste duister, heeft de kracht anderen te binden, te belemmeren, vast te houden of te bevrijden, tenzij door de band, die tussen hem en die ander bestaat. Elke band, die hij legt, moet vrijwillig aanvaard worden; elke band, die hij slaakt moet vrijwillig losgemaakt worden. Wie zegt; 'Ik geef U de kracht des Vaders,' kan deze slechts geven, indien de ander de kracht des Vaders begeert en deze dus reeds bezit. Er bestaat geen enkele kracht, waardoor wij voor anderen meer kunnen doen dan de Vader. En de Vader heeft ons niet nodig om Zijn werken te volbrengen in de harten der mensen. Doch wij zijn het uiterlijk teken van ons innerlijk leven. Indien wij de Vader beleven, zullen onze uiterlijke handelingen uitdrukking geven aan hetgeen in ons bestaat. In deze zijn zullen wij genezen, zullen wij verlossen, zullen wij banden knopen en verbreken. Want wij bevestigen wat in de mens is. Maar wij moeten steeds weten: Het is de mens, die volbrengt, doch door de Vader in hem en niet door onze kracht."

Daarmede wordt veel duidelijk omtrent de fouten en misvattingen, die in kerken zijn ingeslopen. Elke poging om een geheimleer te scheppen is dwaas. Elke poging om anderen te beheersen door geestelijke grootheid is dwaas. Want een geheime leer kan niet geheim zijn voor hen, die de waarheid kennen. Voor anderen echter zal zij onbegrijpelijk en onzinnig blijven en als zodanig het geheim der werkelijkheid verbergen. Een priesterschap heeft geen recht van bestaan tenzij door eigen streven en leven, Het dankt zijn kracht niet aan wijdingen noch aan zalvingen noch aan handoplegging. Priesterdom is niet afhankelijk van kennis maar van reinheid van harte. Het heeft niets te maken met organisatietalent, maar alleen met de zuivere wil om de kracht des Vaders te vertegenwoordigen en Zijn wil uit te voeren te allen tijde. Het ware priesterdom is dan ook niet gebonden aan bepaalde plaatsen, kerken of groeperingen. Jezus spreekt hieromtrent als volgt:

"Zoals eens Melchizedek offerde waar hij leefde, volbracht en zegende waar hij wist dat de Vader dit wenste, niet vragende: 'Hoe gelooft gij of wat zijt gij?' doch zeggende: 'Ziet, de kracht die in mij leeft, uit ik,' zo zullen wij moeten volbrengen. En indien ik offer, zo zult gij moeten offeren. Indien ik strijd, zo zult gij strijden. Niet om mijnentwille doch ommementwille van de Vader, Die in ons allen gelijkelijc woont."

Vaak wordt het offer van Melchizedek gezien als een soort voorspiegeling van het avondmaal of zoals men ook wel zegt het heilig misoffer, de consecratie en communie, daaruit voortvloeiende. Jezus zegt uitdrukkelijk tegen zijn leerlingen: "Indien het bloed der aarde in een beker vloeit, verdun het. Want weet, dat de aarde alleen ons onvoldoende is. Indien het vlees der aarde Uw mond beroert, zo neem zout, opdat het in zich drage de elementen der wijsheid."

Om dit te verklaren moet ik de gebruiken van die tijd een ogenblik nagaan. Wijn werd gezien als sap uit de aarde geboren. De uitdrukking "bloed der, aarde" is daarvoor dan ook gangbaar in Jezus' tijd. De wijn wordt over het algemeen zeer sterk verdund gedronken, zodat de armen zelfs slechts enkele druppelen wijn op een beker water gebruiken om het zo licht te tinten en het een zeker geur te geven. Wanneer Jezus dit vermengt met water, dan bedoelt hij, dat alle materiele kwesties en zaken vermengd moeten zijn met een zeker geestelijk besef, een zeker begrip, een zekere wijsheid. Evenzeer wordt de mens gevoed door de materie. Want het lichaam der aarde wordt vertegenwoordigd door de vruchten der aarde. Daaronder behoren o.a. de gerst, waarvan het meeste brood in Jezus' tijd werd gemaakt. Wanneer hij dit brood tot zich neemt, dan zegt hij: "Neem er zout bij." Zout stond voor het element der wijsheid, der geestelijke wijsheid; met andere woorden beleef nooit het materiele zonder de wijsheid, zonder de bezinning.

Nu wordt ook duidelijk, waarom Jezus aan het avondmaal zegt: "Neemt en eet, want' dit is mijn lichaam." Hij bedoelt hier: Dit brood is het lichaam der aarde, waartoe ik behoort. Eet het, breek het te mijner gedachtenis. Vergeet mij niet, opdat ge het zout niet vergeet dat noodzakelijk is om de materie nuttig te maken. "Neemt en drinkt, want dit is mijn bloed." Alweer: Dit is het bloed der aarde, verdund met water. Begrip zo, dat alle belevingen der wereld verdund moeten worden in je bewustzijn door het weten, het begrip, het aanvoelen van de eeuwige krachten.

Jezus geeft ons hier de aanwijzingen, hoe wij moeten leven. Het is het belangrijkste van zijn leer en komt dan ook duizenden malen in verschillende vormen naar voren. Hij spreekt hierover uitdrukkelijk als: "Leven op deze wereld is het vervullen van des Vaders wil. En zo de dood komt, is dit de wil des Vaders. En zo het, lijden komt, is dit de wil des Vaders. Doch

indien wij de dood verwerpen en het lijden niet willen dragen, zo is dat onze wil. Indien wij echter de wil des Vaders volbrengen, zo zal hij uit Zijn liefde ons het lijden geven. Alle lijden komt voort uit het niet aanvaarden van hetgeen de Vader ons oplegt. Laat ons daarom steeds bedenken, dat alle beleving, alle gebeuren, de wil des Vaders is en dat wij het aanvaardende daarin het licht des Vaders zoeken. Laat ons bij alle bezit, bij alle stoffelijke zijn, steeds weer bedenken, dat dit slechts een uitdrukking is van des Vaders liefde voor ons. Zo zal het ons worden tot een leven. Doch wie meent de gebeurtenis van het stoffelijke bestaan te moeten zien als de bron en kern van zijn bestaan, die sterft een sombere dood. Want waar hij het bewustzijn niet bezit, gaat het licht des Vaders hem voorbij."

Dit is kentekenend voor Jezus' stelling en leer. Het is dan ook begrijpelijk, dat voorstellingen als het binden en ontbinden van schulden niet kunnen behoren tot Jezus' werkelijke leer. Jezus zegt: "Indien gij U vergrijpt t.o.v. Uw broeder en zuster en gij erkent dit, zo ga tot de Vader en zeg Hem: 'Heer, ik heb gezondigd.' Ga vervolgens tot Uw broeder of zuster en zeg: 'Ik heb tegen U gezondigd.' Maar herstel, zo gij kunt, wat gij hebt misdaan. Zo zal de Vader U de schuld niet aanrekenen. Zo zullen Uw Broeder en Uw zuster U vergeven of U de boete opleggen, die het U mogelijk maakt beter te leven.

Het is hierom, dat ik U zeg: 'Verwerp het bezit.' Want wie veel bezit zal zich veel ten schulde laten komen ommetwille van het bezit. Het is hierom, dat ik U zeg: 'Gij zult geen mens aanhangen dan mij en in mij de Vader. Want ziet, in deze dingen zijn de Vader en ik één. Wie slechts zijn God aanhangt en niet de mens, zal niet schulden op zich laden ommetwille van mensen. Zo zal hij vrij zijn om te gaan en vrij zijn om te komen, zo de wil des Vaders hem leidt."

Hij spreekt nooit van een mogelijkheid om andermans lasten of schulden te dragen. Hij zegt echter wel: "Indien Uw broeder lijdt, zo ga tot hem en troost hem. En waar gij zijn lijden met hem schijnt te delen, zal hij zich verlicht gevoelen. Toch kan zijn lijden voor U geen werkelijkheid zijn. Want slechts hij, die ondergaat ten volle en geheel, weet wat lijden betekent."

Jezus gelooft in het troosten van mensen, in het verplegen van zieken, het bevrijden van gevangenen, het spijzigen van hongerigen, het kleden der naakten, het drenken der dorstigen; met andere woorden in het daadwerkelijk deel hebben aan de problemen van anderen en het trachten ze op te lessen; Maar hij voegt er uitdrukkelijk aan toe, dat hij, die een ander te drinken geeft, niet zelve dorstig behoeft te zijn. Wie een ander kleedt, niet zelf naakt wordt daardoor, enz. Om het ware Christendom te kunnen beleven is het goed deze dingen te weten.

Wanneer men zegt tot Jezus: "Heer, gij weent om Lazarus," dan antwoordt Jezus: "Ik ween, omdat ik hem niet meer aanschouwd heb." Hij weent om zichzelf, niet om Lazarus. Wanneer Jezus bewogen wordt door medelijden, dan heeft hij eigenlijk medelijden met zichzelf, niet met andere mensen. Want hij zegt dan uitdrukkelijk: "Ik ben vermoeid. Toch zal ik deze niet laten heengaan, want zijn vertrouwen in mij beroert mij." Zijn vertrouwen in mij roert mij. Niet: Ik heb medelijden met zijn lijden, want ik weet, dat ik hem kan helpen en ik wil hem helpen. Neen. Zijn vertrouwen in mij roert mij.

Jezus brengt alle gevoelens onmiddellijk in verband met zichzelf. Alle handelingen en daden brengt hij in verband met de Vader, Die ons allen leidt. Alle bewustzijn, alle bewustwording noemt hij het licht des Vaders, dat in ons is. Voor het totaal beleven van de werkelijke krachten der eeuwigheid noemt hij het Koninkrijk Gods, waarvan hij zegt, dat het in ons schuilt, omdat de eeuwigheid deel is van ons wezen.

Zo zegt men, dat Jezus ook het huwelijk heeft ingesteld. Jezus zelve zegt uitdrukkelijk: "In het rijk mijns Vaders zal noch ten huwelijk worden gegeven noch worden genomen." Hij ontkent dus voor het Koninkrijk des Vaders deze gebruiken. Maar wanneer men hem vraagt: "Heer, is deze band dan zonder kracht?" zegt hij: "Waar twee mensen elkaar aanvaarden in oprechte liefde en volgens de wil des Vaders, zo nemen zij plichten op zich, die zij niet van zich kunnen stoten. Niet ommetwille van de Vader of ommetwille van de medemens, maar ommetwille van zichzelf, waar zij gevende zich gebonden hebben; en zich gebonden hebbende slechts bevrijd kunnen worden door te volbrengen wat zij op zich namen."

Er bestaat geen plechtig sacrament des huwelijks. Slechts een elkaar erkennen der mensen, waarbij door de eerlijkheid en oprechtheid van hun streven een band wordt gelegd, die

onverbrekelijk is, zolang zij in deze mensen bestaat. Die band bestaat dus niet alleen uit de lusten maar uit het erkennen, dat men de partner heeft aanvaard. Daardoor wordt de volledige verplichting daaraan verbonden.

Men spreekt over oliesel en over steun bij de overgang. Jezus zegt hieromtrent: "Zo meent gij, dat de tempel - hij bedoelt weer priesterdom - mij kan bevrijden, wanneer de Vader mij roept? Meent gij, dat de woorden van de tempel - wederom de priesters der tempel - mij kunnen bevrijden van mijzelf en de schulden van mijn wezen en mij de krachten geven, die voor mij noodzakelijk zijn? Voorwaar ik zeg U; Eén is de mens met zijn God en sterk in zijn God. Doch wie zich beroept op anderen om zijn God te vinden, die hoede zich voor de zelfmisleiding. Want wie het woord der anderen voor waarheid neemt, verneemt niet het woord des Vaders, dat in hem leeft."

Ik geloof mijn stelling duidelijk gemaakt te hebben. Sacramentele handelingen, priesterschap en al wat daarmee gepaard gaat, is het product van hen, die Jezus' leringen niet hebben gekend. Het is niet voor niets, dat de organisator van het kerkelijk Christendom Paulus is. Paulus, die nooit Jezus persoonlijk heeft gekend, die geen deel heeft gehad aan zijn werkelijke leringen. Het is ook geen wonder, dat de ruwsten, de eenvoudigsten onder zijn leerlingen in de kerken een hoge plaats innemen, terwijl van vele anderen nooit meer iets werd gehoord. Het is geen wonder, dat zijn beste leerlingen in het duister der tijden verloren zijn gegaan. Want zij waren de ware leerlingen van Christus; niet alleen van Jezus, maar van Christus. Van de werkelijke Bevrijder. De Bevrijder, die de mens in zichzelf wekt en waaraan hij volkomen deel heeft. Men moet dus in het ware Christendom zeker een scheiding maken tussen de uiterlijke vorm en de innerlijke werkelijkheid. Deze innerlijke werkelijkheid is, zoals Jezus tegen Johannes zeide, een weten dat het leven uit God voortkomt. Een aanvaarden dat al in het leven Gods wil is. Een weten dat alle streven door God tot werkelijkheid wordt gemaakt volgens Zijn wil en een ondergaan van Gods liefde, die ons steeds geopenbaard wordt in alle leven. Lijdende weten dat het lijden Gods troost in zich bergt. Strijdende weten dat deze strijd de vrede is, die God ons geeft. Wie zo leeft, kent de vrede zelfs in dood en ondergang. Wie zo streeft, aanvaardt de eeuwigheid als deel van zijn wezen, zelfs wanneer de tijd zijn bestaan schijnt af te breken.

Er behoeft geen twijfel te bestaan, vrienden, dat alias wat wij moeten doen om Jezus' werkelijk Christelijke leer te aanvaarden is: het goede na te streven zover wij kunnen. Het is voortdurend ons niet beroepen op de wonderdadige krachten, die daarin schuilgaan, maar op de natuurlijke krachten, die God in ons heeft gelegd, opdat God zich door ons openbare. Wij hebben te leven waar wij ook zijn en in welke sfeer ook het leven, dat God ons heeft gegeven. Aanvaardend alles als een teken van Zijn liefde en daardoor begrijpend, wat het voor ons zal zijn. Er is geen kennis en geen wijsheid geschapen, die in menselijke taal uitdrukking kan geven aan hetgeen de werkelijkheid is van God. Het is daarom, dat Jezus elke wijsheid en elke geleerdheid terzijde stelt en daarvoor in de plaats stelt de wil van de mens en zijn kracht tot aanvaarden. Wie de wil heeft ten goede en het leven aanvaardt, volbrengt het goede in de zijn des Vaders, waar hij zich niet verzet tegen het onontkoombare, doch het goede daarin vindende voor zich steeds het goede voortbrengt. En voor zich het goede voortbrengende draagt hij het lijden der wereld mede. Niet door met die wereld te lijden, maar door de wil des Vaders uit te drukken in de wereld, waardoor het lijden teloor gaat.

Al deze dingen zijn maar een begin. Geheime leringen gaan verder, veel verder dan wij U in deze korte tijd kunnen brengen. Maar gij kunt misschien bevatten, wat Jezus' grote geheim is geweest: Zijn volkomen overgave aan God, zijn eenheid met God en zijn handelen namens God. Daarin worden alle dingen verklaard, die men thans beschouwt als wonderen. Daarin wordt alle kracht verklaard, die men thans Goddelijk noemt. Daarin wordt het wezen van Jezus ons geopenbaard in zijn werkelijke betekenis: niet als een God, maar als een mens, waarin de krachten Gods volledig werkzaam waren. Daarnaast openbaart zich aan ons de Christus, de Kracht, die zoveel van Gods liefde in zich draagt, dat zij willend of niet willend één is met dat deel der schepping, waarin zij de Vader beleeft en in deze eenheid de kracht ten goede voortbrengt.

Ik hoop, dat deze les U voor vandaag voldoende is. Wij zullen de volgende maand dus niet de volgende keer maar de daaropvolgende keer, de eerste bijeenkomst, die dus vrij en open is U de gelegenheid geven Uw vragen omtrent al hetgeen in deze geheime leer werd gebracht naar voren te brengen. Ik meen persoonlijk, dat er niet veel te vragen is. Maar mogelijkerwijze is er

voor U ergens in onze woorden een onduidelijkheid geslopen in onze onvolkomen weergave van een waarheid, die het volmaakte toch wel zeer nabij komt. Wij willen gaarne trachten U daar verder te helpen.

Onthoud één ding: het wéten omtrent deze dingen zegt niets. Het beléven van deze dingen zelfs zonder ze te weten is de enige werkelijkheid en de enige ware weg tot het Goddelijke, tot de werkelijke inwijding. Daarmede dank ik U voor vandaag voor Uw aandacht. Een aangename Zondag verder.

o-o-o-o-o

Goeden morgen, vrienden.

Wanneer je die zware kost hoort, vraag je je altijd af: "Zou ik nu werkelijk daarmede iets kunnen doen?" Dat heb ik ook altijd gedaan, want per slot van rekening moet je met twee voetjes nuchter op de wereld staan. Het is heel gemakkelijk om te zeggen: "Je moet je bezit prijsgeven," Maar zolang het bij theorie blijft en je het werkelijk toch niet durft te doen, doe je verstandiger om te kijken wat je kan doen, terwijl je je bezit behoudt. En wanneer je denkt: "Ik zou graag wonderen willen doen," maar je hebt het vertrouwen op God niet om ze werkelijk te kunnen doen, dan moet je je niet baseren op een wereld, waarin wonderen bestaan, maar dan moet je zoeken naar een manier, waarop je zoveel mogelijk aan de goddelijke wil tegemoet kunt komen. Waar of niet? En daarom, vrienden, ga ik het op zijn janboerenfluitjes behandelen. Na alle hoge lering even weer met geweld met je twee voetjes op de grond. Dat is voor ons allemaal goed en voor U ook.

Wij hebben zo de gewoonte ons te verzinken in de allerhoogste wetenschap en zaligheid en dan zweven we zo heerlijk weg en wij menen dan zelfs een weg naar de volmaaktheid te vindentot het leven komt en dan zitten we plof meteen in de zorgen. Want we dachten nu wel, dat het zo ging, maar het komt niet uit. Eigenlijk is dat heel begrijpelijk. Weet U, soms doen wij - als we zo erg inwijding zoeken - nog wel eens denken aan kinderen, die toevallig een boekje over boekhouding in handen hebben gekregen en nu proberen een plaats als hoofdaccountant te bekleden. Ze beginnen dan met daverende overschotten, die er niet zijn en eindigen met tekorten, die ook in werkelijkheid niet zo bestaan. En wanneer ze dan de hele boel flink door elkaar hebben gegooid, kunnen ze het niet meer ontwarren.

We moeten altijd zo zeggen: Voor ons geldt alleen maar datgene, wat we in de praktijk gebruiken kunnen. Verder niet; Per slot van rekening wat heb ik eraan, wanneer ik al die dingen in mijn hoofd draag? Wat heb ik eraan, wanneer ik vijfhonderdduizend recepten uit mijn hoofd ken en ik weet niet, waar ik ze moet gebruiken? Ik kan er praktisch niets mee doen. Wat heb ik eraan, wanneer ik alle wetten van de hele wereld uit mijn hoofd ken en ik kan de woorden niet vinden om het zo te formuleren, dat ik er iemand mee kan helpen? Wat heb ik aan alle geestelijk licht, wanneer ik niet in staat ben het werkelijk ook als licht te gebruiken? Weet U, het is daarom, dat U van mij zo achteraf deze praatjes wel eens zult krijgen, die overigens - naar ik meen - zeer terecht zijn, hoor. Want er zijn veel mensen, die geestelijke wijsheid opnemen als een luchtballon gas. Ze raken los van de grond en stijgen omhoog. Maar wanneer een ogenblik de speld van de werkelijkheid komt, dan sissen ze en dan blijft er niets anders over dan een hoopje rommel. Je moet werkelijk reëel zijn. En die realiteit, vrienden, stel ik mij zo voor:

Als je leeft waar dan ook heb je bepaalde dingen, die je kunt doen. De een heeft wat geld, de ander heeft bekwaamheden, een derde weer wat anders. Nu zullen we het zo zeggen: Hoe kunnen we dat wat wij bezitten zo gebruiken, dat het niet alleen voor ons maar vooral ook voor anderen steeds weer nuttig is, dat het goed is. Wat heb je aan een brandkast, die vol met geld is? Geen steek! Dat geld in die brandkast is dood. En op het ogenblik, dat je er een ander als een bedelaar een jodenfooi mee geeft, is er met dat geld ook nog niets werkelijks gebeurd. Pas op het ogenblik, dat je dat geld gebruikt om een ander in staat te stellen iets te volbrengen, waardoor het a.h.w. en van jou blijft en toch voor hem werkt en van hem is, dan heb je werkelijk wat geschapen, dan heb je wat volbracht. Want wat heb je dan gedaan? Dan heb je iets, wat je zelf bezat, zo aan een ander gegeven, dat deze zich verrikt door wat jij bezit, zonder dat je in feite jezelf daarmede vermindert. Daar gaat het om.

En nu hebt U allemaal waarschijnlijk een hele dosis geestelijke wijsheid ergens weggeborgen en zegt U: "Ja, we zullen een ander ook helpen." Ja, maar een ander helpen wil niet zeggen

een ander vertellen, hoe het nu eigenlijk zou moeten zijn. Dat wil zeggen: Wanneer zo iemand bij je komt met werkelijke problemen, zorgen en ellende, dan moet je nadenken en bij jezelf zeggen: Dat is de waarheid, dat weet ik. Nu, uit die waarheid gezien moet het dan zó gaan. En dan zeg je: "Kijk, zo en zo ligt de zaak. Dus dat moet je doen." Dat geeft iets, waar een ander iets aan heeft. Vooral wanneer je het die ander ook zo geeft, dat hij in staat is om het te doen.

U moet niet doen als die dokter, bij wie een bedelaar kwam, die tegen de dokter zei: "Ik ben zo moe." "Ja," zei de dokter, "je bent overspannen. Je moet eens een paar maanden naar de Riviera." Dat had absoluut geen zin. Daar had die bedelaar niets aan, want voordat hij tot de Riviera gelopen was, was hij allang op rijkskosten begraven geweest. Dat kon niet. Toch zijn er heel veel mensen, die trachten een ander ongeveer te helpen als dergelijke doktoren.

Daar zit b.v. een mens helemaal in zijn lijden vastgeroest. U weet wel, zo'n echte van "Ach, dat dit mij moet overkomen. Wat is God hard. Ik geloof niet meer in God." En dan komen ze daar en dan gaan ze daar even hun eigen geestelijke wijsheid luchten. Ze zeggen: "Ja, maar de Heer heeft het je opgelegd." Dan is het toch logisch, dat die ander, al is hij beleefd genoeg om het niet hardop te zeggen, niets anders doet dan vervloekingen en verwensingen uitbraken?

Wees nu eens eerlijk. Wanneer je in nood zit, vraag je iets praktisch. Wanneer iemand verhongert, spreek je niet over het geestelijke brood. Dan geef je hem een flink broodje, zo mogelijk met wat erop en met een beker melk erbij. En dan zeg je: "Hier, stil je honger en dan zullen we daarna eens verder kijken." En wanneer iemand werkelijk in leed en nood zit, dan is het eerste, wat je moet doen, hem helpen om uit dat leed, uit die nood los te komen. Onverschillig hoe je het doet, al is het door een pak rammel te geven. Dat is soms ook wel eens goed.

Er zijn heel veel verbitterde mensen, die hun verbittering allang kwijtgeraakt zouden zijn, wanneer ze eens een flink pak slaag hadden gekregen op het ogenblik, dat ze het werkelijk verdienden. Dan denken die "helpers" goed te doen en geestelijk juist te handelen door niets ervan te zien en het maar ten ondergaan. Zo krijg je mensen, die zichzelf en de wereld ongelukkig maken. Dat kan nooit in overeenstemming zijn met ware naastenliefde, met de werkelijke leer van Jezus.

Weet U, Jezus ging heus ook wel eens te keer. Toen de Farizeeërs de overspelige vrouw wilden stenigen, schreef Jezus netjes precies op wat ze zelf hadden gedaan. Wanneer iemand zo verbitterd is tegenover de wereld, dat hij beweert, dat hem alles wordt ontnomen en dat hij recht heeft om bitter en gemeen te zijn, dan moet je hem eens vertellen hoe gemeen en bitter hijzelf is. Misschien dat hij het dan wel begrijpt. Maar je moet het nooit zo doen, dat iedereen het weet, want Jezus veegde ook uit wat in het zand geschreven was. Begrijpt U?

Ik voor mij zie het hele leven als een activiteit en al die geestelijke wijsheid zie ik als een deel van die activiteit. Is het dat niet, nu ja, soit, dan is het dood! Wat heb je er dan aan? Wij moeten daadwerkelijk, eerlijk en oprecht werken. En dan kan niemand ons zeggen hoe of wat.

Maar er zijn ook nog heel veel mensen, die denken dat je geestelijk vooruit kunt komen, wanneer je luistert naar een ander. En dan krijg je dit eigenaardige geval: Jan wil Piet helpen; en dan komt Klaas en die zegt: "Ja, maar ik heb de geestelijke leiding en de "hoge" stem; en die zegt mij: 'Hij is niet meer te helpen.' Trek je dus terug." Weet je, wat je dan moet zeggen? "Ik doe, wat volgens mij Gods wil is, volgens mijn bewustzijn, volgens mijn wezen. Ik leef jouw wijsheid niet. Ik leef mijn leven zoals ik voel, dat ik het leven moet."

Wanneer iemand bij je komt en die zegt: "Ach, die zit zo arm en in de ellende. Daar moet jij nu eens heengaan, die moet je eens opheffen. Zeg je dan voor jezelf: "Ik kan het niet," dan moet je het ook niet doen. Dan zeg je tegen die ander: "Wanneer je het mij zo kunt aanbevelen, doe het dan zelf. Ik kan het niet. In mijn hart ligt dit niet." Leef je eigen leven, maar leef het zo, dat je zeker weet, dat God met je is.

En dan nog een raad. Ja, ik weet het wel, sommigen vinden het aardig, dat ik zo'n praatje houd, anderen vinden, dat ik de wijding kapot maak, maar dat hindert niets. Want wanneer wijding zelfbegoocheling is, een heerlijk wegdoezelen in allerhande vrome gevoelens, die niets waard zijn, zodra het leven weer op de voorgrond komt, dan kunt U van mij alle wijding cadeau krijgen. Dan is het ongeveer als een preek, waarbij een dominee als een acteur staat te redeneren en het stelletje gelovigen zichzelf erg goed en erg somber vindt om vervolgens

een borrel te gaan drinken; of i.p.v. achter het harmonium te gaan zitten 's maandags op een zeer zakelijke manier een ander de nek gaat afsnijden. Daaraan heb je niets.

Neen, vrienden, wanneer je mij vraagt wat het leven is, het hele leven? Het hele leven is licht, zon van binnen. En dan kunnen ze je opsluiten, mishandelen, dan kunnen ze je doodslaan, verwonden en kreupel maken, wanneer je dat licht hebt....dan is dat leven goed. En wanneer je dat licht hebt, wanneer dat leven goed is voor je, dan werkt dat zo aanstekelijk. Een mens, die licht in zich draagt, kan een ieder iets meegeven. Niet doordat hij bewust die ander nu iets gaat geven. Neen, doordat hijzelf leeft zoals hij voelt dat leven is, dat werkelijkheid is.

Daarom zou ik zeggen: Trek je toch helemaal niets aan van alle ellende, van alle zorgen, van alle nood rond je. Probeer een goed mens te zijn. Lach de hele dag als je kunt. Lach maar rustig. Lach geen mens uit, maar lach van vreugde, dat je leven mag. Lach omdat God in je leeft, omdat het licht werkelijk in je is. En als dan eens een dag verregent, zeg dan niet: "He, bah, nu is er regen net op de dag, dat ik zou willen uitgaan." Zit je niet aan te stellen. Zeg: "O, regent het? Ik heb het licht bij mij. Ik heb de zon. En als het mij buiten te vochtig is met dit zonnetje, dan ga ik ergens binnenshuis. De zon schijnt verder."

Wanneer op; een gegeven ogenblik in het leven de dingen anders gaan, dan je zou wensen en zou verwachten, zeg dan niet: "He, bah, waarom moet mij dat nu overkomen?" Zeg: "Ik heb licht en kracht genoeg om dit te verwerken en tot iets moois en iets goeds te bouwen."

Mijne vrienden, er zijn mensen, die een drama kunnen maken van een vlo en een wereldondergang van constipatie. Er zijn ook mensen, die zien de wereld ondergaan en letten er niet meer op dan op een vlo, omdat ze inzien, dat ze zelf eeuwig zijn. De keuze is aan U, wat U wilt doen.

Voel je wat voor licht, voor zon, voor werkelijkheid, voel je werkelijk iets voor het intense leven en beleven, wees dan goed voor jezelf, naar je beste weten. Houd je niet vast aan nutteloze ijdele kennis, die je niet in de praktijk brengt. Bouw voor jezelf een praktijk op, waarvan je zeggen kunt: "Wanneer ik in mijn leven voortdurend zo handel, dan kan ik niet anders doen dan goed." En telkenmale wanneer je iets beter leert, tracht het betere erin te verwerken. Leef, wees actief. Activiteit is werkelijkheid. De rest niet.

Wanneer je zo handelt - dat ben ik direct met je eens - dan ben je lang zo ver nog niet als Jezus. Dan kom je lang zo ver niet als de hoogingewijde, maar dan ben je in ieder geval een aardig eind op pad om er een te worden. Degenen, die zich alleen in de ideeën begraven, die begraven daarmee hun eigen mogelijkheid tot werkelijk geestelijke bewustwording en verrijking. Alsjeblieft geen ondergangsideeën. Idealisme. Dienen. Zonder verbittering, wanneer het je tegenloopt en wanneer je wordt miskend. Want je leeft niet voor je ideaal, je streeft niet voor de mensheid, je streeft voor jezelf. Je leeft voor jezelf, omdat jij alleen het bent, voor wie de werkelijkheid van een lichtend leven, een lichtende kracht iets kan betekenen.

Ik geloof, dat U het allemaal eerst in Uzelf moet verwerken en overdenken. Doet U mij dan een genoegen: Wanneer U het opslaat, sla het dan niet te lang op. Want dit soort woorden is bederfelijke waar. Het is net als b.v. met een stukje biefstuk of een bloem. De eerste paar dagen is het houdbaar. Wanneer je het verder blijft bewaren, wordt het op het laatst tot stank. En waarom? Om de doodeenvoudige reden, dat geen mens deze dingen kan bewaren als een theorie. Gebruik je ze als een theorie, dan worden ze een zelfmisleiding. Gebruikt de mens ze als een praktijk, een praktisch streven, dan maakt hij er iets goeds van. Zoals je lichaam uit een biefstukje kracht kan maken en zoals uit een bloem toch weer een plant kan worden, die jarenlang vreugde geeft, zo is het met deze woorden. Wanneer ze werkelijk wortel schieten in U, wanneer U er werkelijk gebruik van maakt in Uw dagelijks leven, dan hebben ze betekenis. Bent U niet van plan dat te doen, zet ze dan maar opzij.

Wat mij betreft geloof ik, dat ik weer voldoende heb gezegd om even de te hoog zwevenden met de voeten op de grond te zetten en daarmee is het doel van mijn deel van de bijeenkomst weer vervuld en kan ik U met een gerust geweten overgeven aan de volgende spreker. Prettige Zondag.